

An aerial photograph of a lush green forest with a winding river or stream cutting through it. The trees are dense and vibrant green, with some yellowing foliage visible. The water is dark and reflects the sky. The image is oriented vertically, with the top of the page at the bottom of the image.

TAPIO

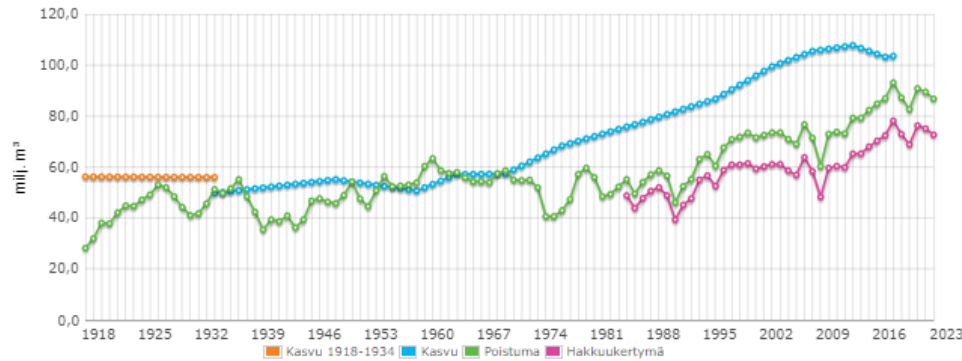
Metsänomistajan keinot arvioida metsätalouden vastuullisuutta ja kannattavuutta – mitä uutta tarvitaan?

Eero Mikkola, asiakkuusjohtaja Tapio Oy

12.6.2024

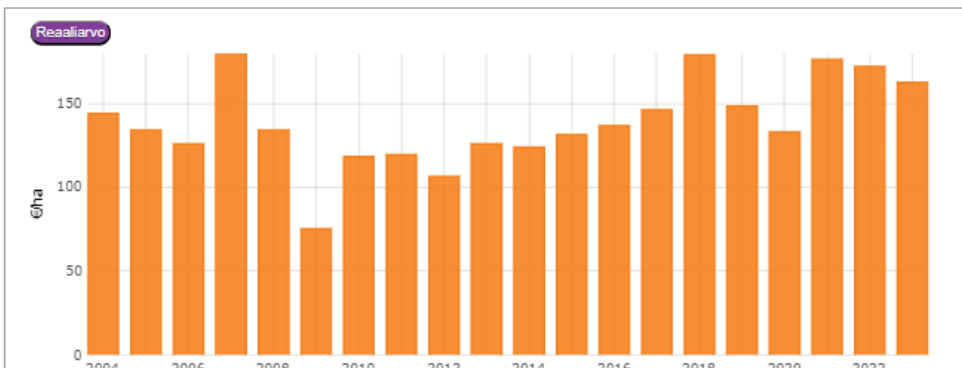
www.tapio.fi

Metsänomistajan keinot arvioida metsätalouden vastuullisuutta ja kannattavuutta

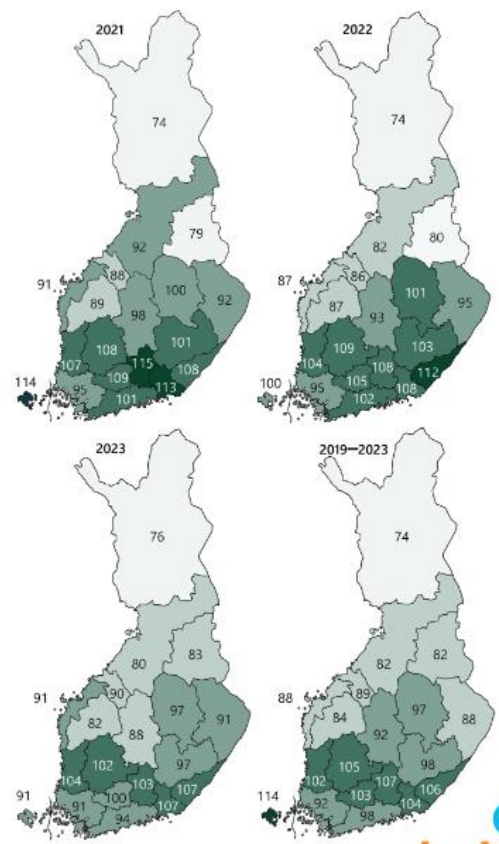
Lähde: SVT: Luonnonvarakeskus, Hakkuukertymä ja puuston poistuma.

Yksityismetsätalouden liikeytulos

Lähde: SVT: Luonnonvarakeskus, Yksityismetsätalouden liikeytulos.

Toteutuneen hakkuukertymän osuus suurimmasta ylläpidettävissä olevasta hakkuukertymäärästä 2019–2028, %

Koko maan tasolla olemme olleet ja olemme edelleen puuntuotannollisesti vastuullisia ja yksityismetsätalous on kannattavaa

Etelä-Suomessa liikeytuloa saatiin 208 euroa hehtaarilta, ja realisesti se laski 7 prosentilla edellisvuodesta.

Kuitupuutavaralajien hinnan nousu näkyi Pohjois-Suomen tuloksessa; 72 euroa hehtaarilta, ja nousua edellisvuodesta oli 4 prosenttia. Pohjois-Suomi käsittää Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Lapin maakunnat.

Metsänomistajan keinot arvioida metsätalouden vastuullisuutta ja kannattavuutta

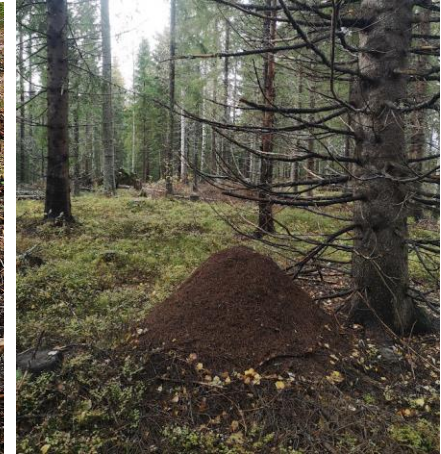
- Kaikki metsäsuunnitelma-palvelut esim. Metsään.fi kertovat, että kyseessä on uudistus kypsää suosituksella ”avohakkuu v. 2024” ja ”kuviolla ei ole luontokohteita”.
- Palvelut eivät kerro, että kyseessä on lehtokorpi, jossa on ainakin seuraavia lajeja: samettikesijäkälä, aarnisammal, oravuotikka, ruostekääpä ja kuukkeli.
- Metsänomistajalla haastava päätöksenteko – kannattavuus, luontoarvot ja riskit

Metsänomistajan keinot arvioida metsätalouden vastuullisuutta ja kannattavuutta

”Onko tässä mitään järkeä?”

Metsänomistajien käyttämät tavat metsätalouden kannattavuuden arvioinnissa

Taulukko 3 Kuinka monella tavalla metsänomistajat arvioivat metsätaloutensa kannattavuutta

Kannattavuuden arvioinnissa käytettyjen tapojen lukumäärä	% metsänomistajista
En arvioi metsätalouteni kannattavuutta lainkaan	34
1	11
2	17
3	15
4	10
5	6
6	3
7 tai enemmän	4
Yhteensä	100

PTT raporteja
PTT reports
PTT rapporter

272

Laura Aalto, Jim Antturi, Paula Horne, Henna Hurttala, Jonna Hänninen, Jussi Leppänen

Puunmyyntitulojen käyttö ja metsätalouden kannattavuuden mittaaminen

– Metsänomistaja 2020

PTT

Helsinki 2022

Metsätalouden kannattavuus yksityismetsänomistajan näkökulmasta – kannattavuuden arviointitavat ja vaikutus ekosysteemipalveluiden mvntiin

Laura Aalto
Maisterintutkielma
AGERE-maisteriohjelma
Taloustieteen osasto
Helsingin yliopisto
Helmikuu 2023

11.6.2024

Metsänomistajien käyttämät tavat metsätalouden kannattavuuden arvioinnissa

Taulukko 6 Metsänomistajien taustapiirteet kannattavuusnäkemysryhmittäin. Osuus metsänomistajien lukumäärästä ja suluissa osuus metsäpinta-alasta. Taulukossa jakaumat summautuvat sataan prosenttiin sarakkeittain kunkin taustapiirteen kohdalla.

	Tulojen tarkkailijat	Menojen tarkkailijat	Suhteuttajat ja arvon mitaajat	Kannattavuutta tarkkailemattomat
Vastaajan ikä, vuotta (n=2031)***				
-44	12 (14)	18 (23)	7 (9)	10 (9)
45-54	15 (12)	17 (17)	14 (10)	15 (17)
55-64	26 (33)	21 (22)	27 (34)	20 (24)
65-74	30 (29)	31 (26)	35 (34)	34 (32)
75-	17 (12)	13 (12)	16 (13)	21 (18)
Vastaajan sukupuoli (n=2011)***				
Mies	81 (86)	78 (84)	76 (84)	69 (70)
Nainen	19 (14)	22 (16)	24 (16)	31 (30)
Asuinympäristö (n=2020)**				
Maaseutumainen	57 (59)	45 (50)	52 (62)	51 (49)
Taajama tai kirkonkylä	18 (18)	16 (16)	19 (15)	17 (19)
Kaupunkimainen	25 (23)	39 (34)	29 (22)	32 (31)
Koulutus (n=1986)***				
Ei ammattikoulutusta	29 (29)	18 (14)	26 (26)	29 (29)
Ammattikoulu	30 (31)	21 (25)	26 (25)	30 (31)
Opisto tai ammattikorkeakoulu	26 (25)	31 (28)	34 (35)	27 (25)
Yliopisto tai korkeakoulu	15 (15)	31 (33)	14 (14)	14 (14)
Ammattiasema (n=2052)***				

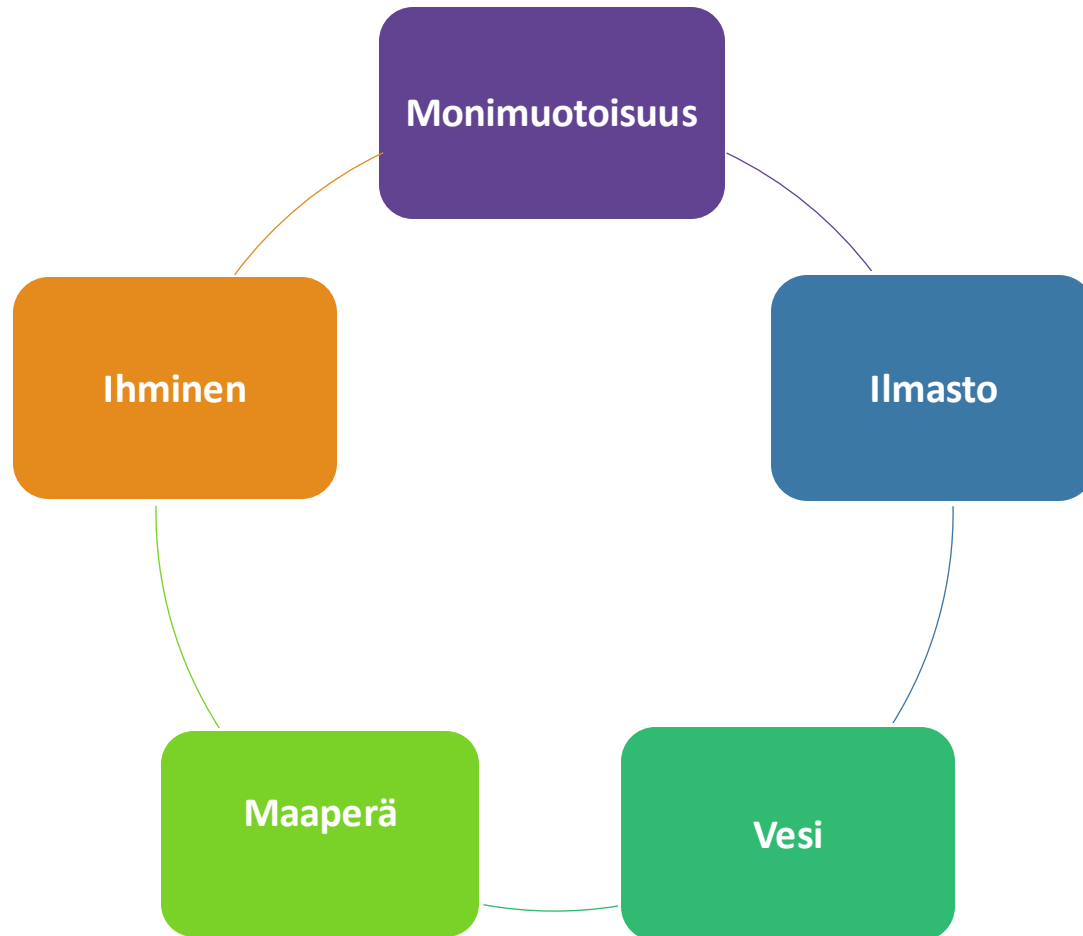
Palkansaaja	37 (35)	49 (46)	33 (27)	34 (37)
Maa- ja metsätalousyrittäjä	13 (20)	10 (15)	11 (16)	4 (6)
Yrittäjä	4 (4)	4 (4)	9 (13)	7 (6)
Eläkeläinen	44 (38)	34 (31)	47 (43)	54 (49)
Muu	2 (3)	2 (4)	1 (0)	2 (2)
Tuloluokka, € (n=1803)***				
Alle 20 000	17 (13)	11 (8)	16 (15)	20 (22)
20 000-40 000	23 (18)	21 (16)	25 (26)	29 (26)
40 000-70 000	34 (39)	31 (29)	27 (28)	32 (30)
70 000-100 000	15 (13)	19 (26)	19 (20)	11 (15)
Yli 100 000	11 (17)	18 (21)	13 (7)	8 (7)
Aika metsänomistajana (n=1955)*				
Enintään 5 vuotta	13 (15)	21 (23)	20 (17)	16 (22)
Yli 5 vuotta	87 (85)	79 (77)	80 (83)	84 (78)
Tavoiteryhmä (n=1981) ***				
Monitavoitteiset	35 (42)	34 (45)	32 (33)	15 (20)
Virkistyskäyttäjät	12 (12)	19 (13)	17 (11)	34 (32)
Metsässä tekevät	23 (20)	14 (10)	19 (22)	23 (22)
Turvaa ja tuloja korostavat	24 (22)	24 (26)	23 (29)	11 (13)
Epätietoiset	6 (5)	9 (7)	8 (5)	17 (14)
Onko myynyt puuta vuosina 2016-2018? (n=2002)***				
Ei myynyt	39 (29)	35 (28)	48 (34)	70 (57)
Myi	61 (71)	65 (72)	52 (66)	30 (43)
Ryhmän osuus, rivisumma yht. 100 (n=2065)	23 (28)	16 (21)	25 (27)	36 (24)
Keskimääräinen puunmyyntimäärä vuosina 2016-2018 (n=1985)*				
m ³ /ha/v	3,7	4,6	3,0	2,6
Tilakoon keskiarvo (n=2065)				
Metsätalouden maa, ha	64	61	55	34

Vastuullisessa toiminnassa pyritään tekemään uusimpaan tietoon perustuen kestäviä kokonaisuuden kannalta kannattavia ratkaisua. Kokonaiskestävyyden käsite elää ajassa, koska uutta tietoa saadaan koko ajan. Vastuullisuuteen kuuluu, että metsänomistaja tarkastelee toimimaan säännöllisesti!

Metsänomistajan keinot arvioida metsätalouden vastuullisuutta ja kannattavuutta

- Vastuullinen liiketoiminta tähtää taloudelliseen kannattavuuteen, hyvään ympäristölaatuun ja ihmisten sekä yhteisöjen hyvinvointiin
- Vastuullisuuden lähtökohtana on tuntea toiminnan vaikutukset: haitallisten lieventäminen ja positiivisten lisääminen
- Kilpailuetua ja jatkuvuutta vastuullisuustyöstä
 - Tuote- ja rahoitusmarkkinat
 - Yrityskuva
 - Riskien ja mahdollisuuksien tunnistaminen
- Eri vastuullisuustavoitteet kannattaa pyrkiä yhteensovittamaan – esim. luontotoimet ovat usein samalla tehokkaita ilmastotoimia

Metsänomistajan keinot arvioida metsätalouden vastuullisuutta ja kannattavuutta

Metsätietäjä

Metsäni Kannattavuusseuranta Muistiinpanot

Metsäni > 402-412-21-241

402-412-21-241

Omat metsänhoidon tavoitteet

Määrittele omat metsänhoidon tavoitteet pisteittämällä seuraavat arvot tavoitteitasi vastaaviksi. Voit antaa enintään kolme pistettä. Metsäkiinteistö- ja kuviokohtaiset toimenpide-ehdotukset muuttuvat antamiesi pisteiden perusteella.

Taloudellinen kannattavuus 1 p

0 p Melko tärkeä

1 p

2 p

Hiilivarasto 1 p

0 p Ei lainkaan tärkeä

1 p

2 p

Luontoarvot 1 p

0 p Erittäin tärkeä

1 p

2 p

0 pistettä jäljellä

Peruuta Tallenna

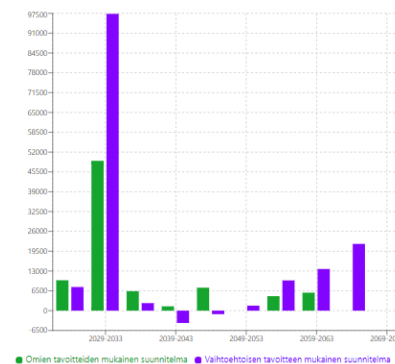
Vaihda aikaväliä

2024-2028

Taloutta painottava

Vuosi	Omien tavoitteiden mukainen suunnitelma	Taloutta painottava vertailusuunnitelma
2024	4 320 €	3 970 €
2026	5 280 €	0 €
2027	370 €	370 €
Yhteensä	9 970 €	7 750 €

Kassavirta metsästä (Euroa)

Puuston ja maaperän hiilivarasto (tCO₂)

OmaMetsä Etusivu Metsäomaisuutesi Tulevaisuus Asiointi Viestit Ilmoitukset Maija Melkäläinen MM

Omat metsänkäyttöä ohjaavat arvot seuraavalle viidelle vuodelle

Mitä metsän tarjoamia mahdollisuuksia hakut painottaa omien metsiesi hoidossa ja hyödyntämisessä. Valitsemalla itsellesi sopivat arvot voimme suunnitella metsiesi käsittelyä paremmin ja tarjota sinua kiinnostavaa tietoa.

Metsä hiilinieluna 50%

Taloudellinen tuotto 50%

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen 0%

Luonnon monimuotoisuus 90%

Virkistys

Ei tärkeä Hyvin tärkeä

Metsä on osa ihmisen hyvinvointia

Metsänomistaja voi auttaa metsäsiäntuntijaa turmistamaan ja merkittämään virkistys- tai maisema-arvon kannalta tärkeitä kuvia, alueita tai vaikkapa reittejä. Kaikki metsänhoidon toimenpiteet voidaan suunnitella niin, että suojaavat polut, rannat, marjapaikat ja metsästys-/kalastus-alueet jätetään ensialle.

+ Lisää metsäsuunnitelmaan huomioita säilytettävistä virkistysalueista

Metsänomistaja voi vaikuttaa virkistysalueiden säilyttämiseen lausuntelemalla oman metsäsiäntuntijansa kanssa kiinnostusta kohtien virkistysalueja.

Yksi merkityksellinen metsien tarjoama arvo on niiden virkistyskäyttö. Metsähoidossa voidaan ottaa huomioon marjapaikat, metsästys- ja vaikkostaiminta sekä maisemien merkitys. Virkistysalueita huomioimiseksi voidaan määritellä alueita, jotka kannattaa säilyttää nyt ja tulevaisuudessa. Tähän työhön tarvitaan usein myös metsänomistajan apua.

Peruuta Edellinen Seuraava

Tiekartta metsänomistajan luontotyölle

Kokonaisvaltaisen palvelu luonnon monimuotoisuutta edistävien toimien suunnitteluun ja toteuttamiseen. Räätelöidään metsänomistajien tarpeisiin sopivat ratkaisut, joilla tuetaan ekologisesti kestävää ja taloudellisesti kannattavaa liiketoimintaa.

Systematisoimaan tavoitteellista luontotyötä, tunnistetaan keskeiset luontonäkökulmat, asetetaan tavoitteet ja toimenpiteet sekä luodaan malli edistymisen seuraamiseksi. Prosessin ja asiantuntijoiden tuki, joilla monimuotoisuus integroidaan päivittäiseen toimintaan. Biodiversiteetti-tiekartta on suunnitelmallisen luontotyön työkalu.

▪ Pääkohdat

- **Strateginen suunnittelu:** tunnistetaan liiketoiminnan keskeiset luontovaikutukset ja -riippuvuudet sekä sidosryhmien ja asiakkaiden odotukset, laaditaan toimintasuunnitelma ja asetetaan tavoitteet.
- **Toimenpiteiden toteutus:** määritellään tavoitteita tukevat toimenpiteet ja ratkaisut niiden käytäntöön viemiseksi.
- **Seuranta ja arviointi:** luodaan seurantamalli, jolla voidaan arvioida etenemistä kohti asetettuja tavoitteita.

Työn lähtökohdat:

Nykyiset metsänhoidon käytännöt ja linjaukset pohjana ja vertailutasona kehitystyölle

Tuotetaan positiivista luontovaikutusta tutkitusti vaikuttavilla, mitattavilla ja käytäntöön soveltuvilla luontotoimilla

Luonnon monimuotoisuuden, ilmastokestävyyden ja taloudellisen kannattavuuden yhteensovittaminen

Metsänomistajan keinot arvioida metsätalouden vastuullisuutta ja kannattavuutta

Metsänomistajan vastuullisuutta ohjaavaa ja tukevaa tietoa on tarjolla yhä enemmän

1. Monimuotoisuuden tiekartat
2. Sertifikaatit
3. Metsänhoidon suositukset
4. Metsänomistajien omat ratkaisut
5. Puunostajien palvelut

Onko metsänomistajalla keinoja arvioida metsätalouden vastuullisuutta ja kannattavuutta?

Mistä lähteä liikkeelle?

- Kannattavuus: Metsäsuunnitelma järjestelmät ja metsäveroilmoitus
- Vastuullisuus: Sertifikaatit ja Metsänhoidon suositukset

Haasteet

- Kuinka tehdä vastuullisia ja kannattavia päätöksiä kuviotasolla - arvokasvu, luontoarvot ja tuhoriski?

Kehityskohteet

- Tietoa on, mutta tiedon käytäntöön viennissä ja käytettävyydessä parannettavaa
 - Vastuullisuus ja kannattavuus näkyvämmäksi ja ymmärrettävämmäksi
 - Metsänhoidon suositusten ja metsävaratiedon parempaa yhteispeliä
 - Yhteinen keskustelualusta metsänomistajan ja -ammattilaisen välille vastuullisista ja kannattavista metsänhoidon toimenpiteistä

Mitä parempi luonto- ja taloustieto, sitä paremmat mahdollisuudet vastuulliseen ja kannattavaan metsätalouteen ja sitä paremmat mahdollisuudet metsänomistajalla on siirtää tila paremmassa ”kunnossa” seuraavalle omistajalle.

Kiitos!

TAPIO - METSÄNTUNTIJA

www.tapio.fi

Eero Mikkola

Eero.Mikkola@tapio.fi

Puhelin: 050 5230711